

Svetozar Dragović
generalni direktor Specijalne bolnice SVETI VID

Nova era oftalmologije

Dobili smo Zlatnu palmu u Cannesu 2006. za operacije na zadnjem segmentu oka, a 2008. godine u Bombaju Dijamantsku statuu, za prvi put izvedenu hirurgiju katarakte kroz vještačku rožnjaču. To su dva najprestižnija skupa svjetskih hirurga iz oblasti prednjeg i zadnjeg segmenta oka. Iz ovih primjera može se zaključiti koji nivo hirurgije se radi u bolnici SVETI VID

Specijalna bolnica SVETI VID formirana je prije 15 godina i njenim nastankom nastupila je nova era oftalmologije na prostorima bivše Jugoslavije. Ideja je bila da se osavremeni domaća oftalmologija, te na najbolji i najbrži način prevaziđe decenijumska praznina, koja je vladala u domaćim oftalmološkim krugovima. Pružajući mogućnost novih, svrsishodnih rješenja, a ne "hirurgiju radi hirurgije", SVETI VID je postao institucija i ime koje je sinonim za visokokvalitetnu savremenu oftalmologiju. Umjesto da se za kvalitetom traga u inostranstvu, savremena kvalitetna oftalmologija zaživjela je u srcu Beograda. O SVETOM VIDU smo razgovarali sa Svetozarom Dragovićem, generalnim direktorom i osnivačem ove specijalne bolnice.

Vi ste kapetan duge plovidbe, broker, menadžer, odakle ideja za projekt očne bolnice?

• Zajedno sa jednim u to vrijeme najpoznatijim očnim hirurgom, profesorom oftalmologije prije 15 godina krenuo sam u taj projekt. Prije samog početka rada bolnice, nakon što sam je opremio najsavremenijom opremom, dotični profesor koji je okupio tim od desetak profesora najpoznatijih oftalmologa iz Srbije, priznaje da ni on ni bilo ko drugi od njih ne zna koristiti ove savremene aparate.

Tada prvi put to čujete, je li to za Vas bio šok?

• Da, to je za mene bio šok da eminentni profesori oftalmologije ne znaju koristiti aparat za fakoemulzifikaciju, tj. ultrazvučnu operaciju katarakte, eximer laser, savremeni aparat za vitrektomiju. To je značilo da su im ove procedure bile apsolutno nepoznate. Za sve je to trebala obuka od nekoliko godina. Zamislite šta bi značilo za privatnu bolnicu da pacijenti plaćaju operacije hirurgu koji se uči na njihovim očima.

Što ste onda odlučili?

• Odlučio sam odmah prekinuti saradnju i angažirati iskusne hirurge iz Evrope i preskočiti tridesetogodišnji jaz u domaćoj oftalmologiji. Tako sam angažovao jednog od najboljih evropskih hirurga direktora Karlovog univerziteta i predsjednika oftalmološkog udruženja Češke prof. Pavela Rozsivala i iz starta smo krenuli sa vrhunskom hirurgijom prednjeg segmenta oka i eximer laserom.

To je, dakle, razlog što u Vašoj bolnici operišu strani hirurzi?

• Tačno, sve drugo bi bio potpuni promašaj. Na ovaj način omogućili smo i pacijentima sa ovih prostora da imaju najkvalitetniju hirurgiju oka, a ne da se na njima obučavaju hirurzi početnici.

Prisutni ste u medijima ovdje u Bosni i znamo da ste dobitnici najprestižnijih nagrada iz oblasti oftalmologije u svijetu, možete li nam reći nešto o tome?

• To je tačno. Dobili smo Zlatnu palmu u Cannesu 2006. za operacije na zadnjem segmentu oka, za koji film sam ja bio producent, a 2008. godine u Bombaju Dijamantsku statuu, za prvi put izvedenu hirurgiju katarakte kroz vještačku rožnjaču. To su dva najprestižnija skupa svjetskih hirurga iz oblasti prednjeg i zadnjeg segmenta oka. Iz ovih primjera može se zaključiti koji nivo hirurgije se radi u bolnici SVETI VID.

Prije dvije godine otvorili ste i odjeljenje pedijatrijske hirurgije, možete li nam reći nešto o tome?

• Prije dvije godine doveli smo jednog od najpoznatijih dječijih

Humanitarna akcija

Znamo da ste pokrenuli humanitarnu akciju u Bosni za slabovidu djecu prije više od pola godine i da je jako veliki interes roditelja i pacijenata za tu vrstu hirurgije, koja se po prvi put radi na prostorima bivše Jugoslavije?

• Tako je. Sa TV Pink - Sarajevo pokrenuli smo humanitarnu akciju za slabovidu djecu BiH, kao i sa listom Dnevni Avaz, kako bismo pomogli slabovidnoj djeci. Ovo su također savremene metode liječenja slabovide djece koje se rade samo u najprestižnijim pedijatrijskim bolnicama u svijetu, a zahvaljujući prof. Rudolfu Autrati, direktoru jedne od najboljih dječijih bolnica u Evropi, dobitniku brojnih priznanja iz ove oblasti i SVETI VID je postao jedna od sedam destinacija u svijetu gdje slabovida djeca mogu naći rješenje svojih problema. Lideri u ovoj oblasti su SAD, kako sam već ranije spomenuo, gdje se ova vrsta hirurgije radi već više od 15 godina, zajedno sa još pet zemalja u svijetu. Mnogim mališanima smo pomogli i drago mi je da su rezultati izvanredni. Mnogo je primjera da smo pacijentima osuđenim na sljepilo vratili vid, čak i onima koji su više od 30 godina bili slijepi. Ovakvu akciju smo pokrenuli još i u Srbiji, Crnoj Gori, Vojvodini, Makedoniji, a uskoro počinjemo sa Kosovom, Albanijom, Hrvatskom i Slovenijom.

hirurga u svijetu i počeli također sa vrhunskom pedijatrijskom hirurgijom za sada jedini na balkanskim prostorima. Liječenje slabovidne djece, za sada se radi samo u šest zemalja svijeta, a SAD su vodeće u ovoj oblasti u svijetu. Dovoljno je reći da je prof. Rudolf Autrata u zadnjih pet godina sa svojim timom dobijao tri najprestižnije nagrade iz ove oblasti u Rimu, Parizu i Barceloni, što nam daje za pravo da nas svrstavaju u lidera oftalmologije na ovim prostorima.

Izjavili ste da ne namjeravate otvoriti hirurgiju u Sarajevu?

• Da, i to zato što je to nemoguće organizovati, a da ne padne nivo hirurgije. Mi menadžeri drugačije razmišljamo od ljekara koji vode bolnice. Nivo hirurgije ne zavisi samo od hirurga, to je jedna doduše najvažnija karika, ali tu su i ljekari koji pripremaju pacijente. Vrijeme da se mladi ljekari obuču za ovaj posao je najmanje tri do četiri godine pod pretpostavkom da ih obučavaju hirurzi koji to znaju, a šta ako su i oni početnici? A, gdje su anesteziolozi, anestetičari, instrumentarke, savremeni aparati čiju dijagnostiku moraju znati tumačiti i more drugih sitnica koje je ovdje nemoguće nabrojati. Iz iskustva mogu slobodno reći da mladi specijalisti danas dolaze sa takvim znanjem da sve iz početka kroz obuku moraju proći. Sad ja vas pitam kako je moguće dislocirati i otvoriti SVETI VID u Sarajevu? Može, ali da se početnički i sa mnogo grešaka radi, a ja na tako nešto ne bih nikada pristao. Puno je sigurnije za pacijenta da dođe do SVETOG VIDA i operiše se u bolnici čija ekipa je uhodana i bez rizika obavi intervenciju sa uvećanim transportnim troškovima.

Kakva su iskustva za proteklih 15 godina rada?

• Bilo je teškoća, opstrukcija sa svih strana, a najviše od oftalmološkog lobija, koji su se uplašili konkurencije, tj. savremenih metoda koje smo uveli, a koje do tada kod nas nisu postojale. Katarakta se operisala na zastarjeli način, skidanje dioptrije eximer laserom se do tada nije radilo, operacije ablacije i vitrektomije su se također radile na stari način, jednom riječju forsirala se jedna zastarjela i davno prevaziđena hirurgija oka, gdje su naši pacijenti bili uskraćeni da problem koji imaju na oku riješe u ranoj fazi, brzo, sigurno, bezbolno i u lokalnoj anesteziji. Pacijenti su ubjeđivani da trebaju sačekati da katarakta sazri, samo zbog toga što nisu ovladali novom metodom, ultrazvučom operacijom katarakte koja se u razvijenim zemljama radi već više od 40 godina. I danas se kod nas u mnogim centrima u Srbiji radi starom metodom, gdje se čeka da katarakta sazri, a nova ultrazvučna metoda je u fazi učenja, te je počela da se primjenjuje nakon dugog perioda opstrukcije. Nije lako savladati novu metodu. Za to su potrebne godine rada uz edukaciju iskusnih hirurga. Zato je bilo veoma važno za nas da smo od starta krenuli sa iskusnim hirurgom bez faze učenja, tako da su od početka rada naši pacijenti dobili vrhunsku hirurgiju dostupnu malom broju pacijenata čak i u inostranstvu. ♦

